

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Conversiunea datoriilor private. — Reflexul finanțelor internaționale în instituțiile bancare din răsăritul Europei. — Până când să fim batjocuriți. — Populația actuală a României. — *Cronica*: Istoria se repetă. Concordatul preventiv cerut de banca „Ajutorul” Șelea mare. Un indemn euminte. Termenul pentru înregistrarea firmelor la Camerele de industrie și comerț. Poșta Redacțiunii.

Conversiunea datoriilor private.

În No. 29 din 18 Iulie a. e. al prețuitei „Reviste Economice” am fost publicat și eu un „plan” de asanare a debitorilor ipotecari (nu numai a celor agricoli!), cum atâtea alte planuri și „soluții”, referitoare la „degrevarea-asanarea-conversiunea” aceluiași datorii s’au mai putut citi, mai ales în timpul din urmă, prin ziarele noastre.

Propunerea mea era dată acolo numai ca o schiță de tot sumară a modului, în care s’ar putea rezolva, după părerea mea, această importantă problemă economică și socială

Reamintesc acea propunere a mea în câteva cuvinte:

1. Datoriile ipotecare (cu garanție de imobile rurale sau urbane) să se concentreze la băncile particulare pe cale de cesiune, fără orice alte cheltuieli (timbre etc.) pentru debitori.

2. Dela băncile particulare să treacă pe aceiaș cale la un *interpus al Statului* (eu ziceam Banca Națională, dar firește poate fi și o altă instituțiune nouă cu caracter bancar, d. e. „Banca de Conversiune”, sau „Banca Altruistă” cu fon-

durile de înființare ale proiectatei Bănci a Agriculturii Românești!), care să fie investit, printr’o lege specială, cu această operațiune.

3. Actualii creditorii ipotecari (băncile particulare) să fie achitați de creanțele lor, de noua instituțiune creată, printr’o emisiune de *obligțiuni ipotecare garantate și de stat (bilete de stat) fără dobândă* (ipotecă pe imobilele degrevate!) și cu *putere de circulațiune în interiorul țării*, având curs forțat al pari cu biletele de aceeaș valoare nominală ale Băncii Naționale a României.

4. Debitorii astfel asanați rămân să-și achite datoriile în anuități semestriale în curs de 20—50 ani pe lângă o dobândă minimală (2%), care împreună cu cota de amortizare a capitalului și a cheltuielilor de administrare să nu treacă d. e. de 6% a capitalului. Plata acestor rate să se facă la foștii creditorii (băncile particulare), cari să rămână îndatorate a finea, ele, și pe mai departe contactul cu debitorii și a remite Băncii de Conversiune sumele încassate, în aceleași bilete de stat. Biletele de stat (obligțiuni ipotecare) ajunse pe calea aceasta la Banca de Conversiune vor fi *anulate*.

Avantagiile și desavantagiile acestui mijloc de conversiune a datoriilor private (cu „bani” de stat pentru circulațiunea internă, garanțați cu ipotecă și având curs forțat) le-am arătat în acelaș articol din R. E., dar ele sunt cred — și unele și altele — evidente pentru oricine și deci nu mai insist asupra lor.

Am evitat atunci și nici acum nu am intenția să intru în amănuntele tehnice

și de calcul în cifre ale unei atât de complexe și dificile probleme. Era și natural, căci până ce principiul de bază nu va fi fost acceptat de opinia publică și mai ales de cei în măsură a-l pune în aplicare (guvernul actual și partidele politice) orice discuțiuni de amănunte sunt și rămân inutile.

Cu toate acestea, astăzi când văd că chestiunea continuă a fi discutată în fel și chip de ziare etc., găsesc totuși util a insista puțin asupra a unei singure laturi a problemei și anume: asupra evanțumului și a categoriilor de datorii particulare, cari ar putea veni, după a mea părere, în discuție de a fi asanate, respectiv convertite.

Ne lipsesc de sigur date statistice precise asupra chiar și a datoriilor ipotecare din toată țara, ceea ce însă nu împiedică faptul în sine de a se cere rezolvarea marelui probleme. Deci să vedem ce și câte sunt datoriile private cari trebuie convertite.

Se știe că doi foști miniștri din guvernul trecut (național-țărănesc), ambii economiști de seamă și oameni de cifre, apreciaseră datoriile agricole, dacă nu mă'nșel, unul la Lei 30—40.000.000.000— și celălalt la Lei 60—70.000.000.000—, repet, numai cele agricole!

Ne-am putea mulțumi cu aceste cifre, cari ar da o medie de Lei 50.000.000.000

lata însă că un ziar de dimineață (Curentul) ne servește alte cifre și încă cu oarecari indicațiuni de izvoare mai mult sau mai puțin oficiale (vezi Curentul din 9 p.).

După acest ziar datoriile private agricole ar da un total de numai Lei 37 miliarde și anume:

A. Datorii la instituțiuni privilegiate și sub controlul mai apropiat al Statului.

a) La creditul rural din sumele puse la dispoziție de:

Banca Națională . . .	Lei	1,192.000.000
2. idem din mijloacele proprii	"	2,488.000.000
3. la Casele de credit ale agricultorilor . . .	"	150.000.000
4. la Banca Centrală cooperativă etc.	"	4,000.000.000
Total	Lei	7,830.000.000

B) datorii la bănci particulare și la particulari.

1. La bănci particulare, după aprecierea Ministerului de Agricultură	Lei	2,000.000.000—
2. la particulari idem „	„	9,170.000.000— 29,170.000.000—
Total general al datoriilor agricole după „Curentul“	Lei	37.000.000.000—

Dat fiind că după concepția mea și în „planul“ meu de conversiune intră și datoriile ipotecare urbane, nu numai cele rurale, urmează ca la suma de mai sus să se mai adune și acele datorii. Ar fi deci:

a) Datorii agricole ca mai sus, total plus b) Datorii ipotecare urbane; după unele informațiuni ale mele (din bilanșurile băncilor etc.)	Lei	37.000.000.000—
--	-----	-----------------

1. La Creditele urbane din București și lași cea.	Lei	5,000.000.000—
2. La bănci particulare și la particulari cea.	Lei	8,000.000.000— 13,000.000.000—

Total general al tuturor datoriilor din țară, cari grevează proprietățile rurale și urbane.	Lei	50.000.000.000—
--	------------	------------------------

Este aceasta o cifră de sigur impresionantă, care însă nu trebuie să ne descurajeze și mai puțin să ne facă să adoptăm „politica strușului“ în fața greutăților evidente cu soluționarea problemei în sine a decongestionării vieții noastre economice printr'un aranjament, fie chiar eroic al acestor datorii. Să privim realitatea în față! Aceste datorii există și aproape nu interesează dacă suma lor va fi cea de mai sus, sau cu câteva — 2—5 miliarde — mai mult, sau mai puțin. Tot astfel este arhicunoscut de toată lumea și admis, că majoritatea absolută a acestor datorii nu mai poate fi plătită în mod normal în împrejurările de azi. Forțarea încasărilor de dobânzi și capital va duce garantat la o expropriere a actualilor debitori-proprietari de imobile urbane și rurale, fără ca creditorii să-și poată totuși încasa creanțele lor în timp util, prin ceea ce și ei vor fi ruinați.

Dar să urmărim mai departe cifrele!

Luând de bază suma de mai sus a datoriilor totale rurale și urbane de Lei 50.000.000.000 din aceasta vor trebui scăzute următoarele datorii, cari nu pot face obiectul conversiunii după concepția mea și anume:

1. Datoriile, cari azi se găsesc la instituțiuni ca și de stat sau privilegiate de stat, respectiv de Banca Națională (Creditele urbane și rurale, Banca Centrală Cooperativă etc.), vezi mai sus! total cca. Lei 13,000.000.000
Rest: Lei 37,000.000.000
2. Din acestea putem admite că cca. 20% nu întrec 40-50% din valoarea imobilelor rurale sau urbane pe care le grevează, deci nu trebuie să fie convertite, ele putând fi suportate — pe lângă o eventuală reglementare a dobânzilor — de actualii lor debitori, deci . . . Lei 7,000.000.000
Rest: Lei 3,000.000.000
3. Și în fine din acestea iarăși putem admite că vor fi cel puțin 10%, cari întrec cu cel puțin 80% valoarea imobilelor ce le garantează și cari astfel *nu mai pot fi salvate* (asane) deci se vor scădea alte cca. . . . Lei 3,000.000.000

Rămânând astfel datorii rurale și urbane de convertit (asane) un total general de . . . . . Lei 27,000.000.000

Cifrele de mai sus, recunosc, nu vor fi inexceptionabile, mai ales cele privitoare la datoriile la particulari și apoi cotele procentuale ale datoriilor, cari nu întrec cu mai mult de 40—50%, precum și ale acelor cari întrec cu mai mult de 80% valoarea imobilelor grevate, dar nu cred să fie prea departe de adevăr. În lipsă de altele mai precise, cari — durere — *nu avem de unde le lua*, vom considera deci că se impune o *imediată conversiune în condițiuni adecvate la ziua și împrejurările de azi a datoriilor private grevând imobilele rurale și urbane ale cetățenilor noștri în suma de*

Lei 27,000.000.000—

În acest scop emisiunea de obligațiuni ipotecare, garantate de Stat, neputând nici o dobândă („bani de Stat“

cu circulațiune în interiorul țării, „Lei ipotecari“, sau oricum li s'ar zice!) ar fi deci în jurul sumei de mai sus.

Operațiunea aceasta de conversiune a datoriilor amintite și selecționate ca mai sus — oricât s'ar părea ea de „exotică“ economiștilor noștri — nu este altceva decât *girul* Statului pus temporar la îndemâna cetățenilor săi de bună-credință și dornici a se reface economicște (debitori și creditori deopotrivă!) Statul însuși are tot interesul ca situația economică a acestor cetățeni ai săi — azi imobilizați — să se refacă, spre a putea aștepta dela dânsii îndeplinirea datoriințelor lor de *contribuabili*.

Pe de altă parte nu știu dacă mai trebuie relevat că emisiunea aceasta de „Lei Convenționali“ cu putere de circulațiune numai în interiorul țării, garantăți de Stat și având acoperire în ipotecă de imobile, *nu poate fi văzută ca o „inflație“* a circulațiunii fiduciare actuale, ea având însă totuși darul de a înviora circulațiunea de bunuri și în general viața economică, azi atât de anemică și de atrofiată.

Că acești bani de circulațiune internă, cu tot cursul forțat la valoarea lor nominală al-pari cu biletele Băncii Naționale, vor putea ajunge să se deprecieze într'o măsură oarecare, acest lucru l-am recunoscut dela început, deși va fi mult atenuat dacă nu cu totul înlăturat prin faptul că Statul și toate instituțiunile sale se va obliga să-i primească în plată la valoarea lor nominală.

Dar să lăsăm acestea și să ne întoarcem încă o clipă la obiectul propriu zis al acestor rânduri: *cvantumul și categoriile* datoriilor, cari trebuie și pot fi convertite.

Găsesc și am curajul să o spun, că selecționarea și stabilirea datoriilor private de asane în felul și după criteriile de mai sus este singura rațională și posibilă.

Căci oprindu-ne spre pildă numai la părerea celor mai mulți dintre economiștii noștri consacrați și de ocazie, cari fac categorii de debitori agricoli de asane după valoarea pământului și a produselor agricole din momentul contractării împrumuturilor, față cu valoarea acelorși pământuri și produse agricole din ziua eventualei conversiuni, acest

lucru mi se pare nu numai profund nedrept, dar și imoral. Cine să suporte diferența creanțelor ipotecare astfel reduse? Statul? Să zicem că fiind vorba și de o operă mare *socială*, fie! — să plătească, adevărat să suporte Statul acea diferență. Dar e vorba, că oare poate și are de unde? Dacă Statul nu poate, sau nu vrea să ia asupra sa aceste sacrificii, urmează ca diferențele, ce se vor stabili în reducerea creanțelor existente să le suporte creditorii actuali? Dar aceasta n'ar însemna oare ruina acestora? A! lăsat la libera tranzație între debitori și creditori dacă e cazul și cât poate sacrificia creditorul din creanța sa spre a fi imediat achitat? Acest lucru se poate și pe cât știu se face și astăzi precum s'a făcut totdeauna în vremuri de criză, dar nu forțat prin legi.

București, Octombrie 1931. S. ROȘCA.

Reflexul finanțelor internaționale în instituțiile bancare din răsăritul Europei.

Cu un an înainte de denunțarea etalonului de aur de către Marea Britanie, o dispută asupra repartitiei aurului a avut loc între Anglia și Franța; iar Germania protesta subiectiv la Geneva.

Delegația germană dovedea că acumularea aurului este nefiresc condusă în prea puține țări, unde dobânda este de $2\frac{1}{2}$ și $1\frac{1}{2}\%$ fără găsim de amatori; pe când în alte țări se practică o uzură care ruinează puterea de muncă și depreciază capitalul imobiliar prin dobânzi cămătarești. Și cerea colaborarea internațională, în scop de a facilita circulația capitalurilor spre a putea servi producției și a însănătoși economia Europei suferindă.

Franța a arătat, de atunci și până astăzi, cea mai îngăduitoare stare de spirit pentru o nouă sistematizare de repartitie, dar a cerut în schimb solidarizarea economică a țărilor.

După ce Anglia și alte state dela nord au părăsit vechitul etalon de aur, a născut ideea ca în viitor garanția monetei fiduciare a statelor să se sprijine concomitent pe micile rezerve (moarte) de aur ce fiecare stat posedă, — dar și pe o convențională emisiune pe care Societatea Națiunilor ar face-o, numai în acest scop, printr'un anume nou institut bancar internațional ad-hoc; deosebit de institutele: Credit ipotecar din Amsterdam, Credit agricol internațional, Banca reglementelor etc. etc.

Aceasta nouă fundație încă în studiu are de bază altceva decât etalonul aur. Ea are încrederea și solidaritatea comună, care la rândul

ei se reazimă pe forțe vii, forțe pe cari le imprimă munca și echilibrul ce se va stabili între producție și consumație, prin cooperarea popoarelor agricole deoparte și industriale de altă parte.

În aceasta direcție se îndrumă cu activitate, serioase cercetări științifice tehnice și sociale prin diferite popoare.

Scopul final al acelor studii este de a pune ordine în finanțele mondiale, singurul domeniu de activitate publică rămas la primitivele lui încrustări față de prefacerile sociale și economice — de fond en comble. — de pe timpul înființării etalonului aur.

Asupra modalităților cum s'ar putea opera între cele 48-50 state, cari ar adera, s'au depus mai multe studii, adică mai multe sisteme de orânduire, de emitere, și de acoperire.

Între aceste sunt trei sisteme, cari au atras atențiunea specialiștilor. Le vom anunța pe rând pe cât posibil mai lămurit pe fiecare, pentru edificarea publicului financiar dela noi. Abordăm unul din aceste sisteme.

În fenomenele financiare ce se desfășoară astăzi și cari provoacă îngrijorarea profundă a popoarelor, a conducătorilor lor și a Băncilor mari respective, financiarul lumii au văzut un simptom foarte alarmant în faptul că, stocurile de aur atât prin repartitia lor, cât mai ales prin insuficiența lor, nu mai pot servi ca unic regulator de punere în valoare a producției, în raport cu puterea de consumație, necum ca pe baza rulmentului general, ce se poate face în asemenea condițiuni, să se mai poată achita și datoritiile ajunse insuportabile prin cuantumul lor.

Pentru aceste motive se stăruie să se obțină acordul tuturor popoarelor participante și pe baza încrederii reciproce și solidarare se va autoriza fiecare stat în parte, ca pe baza creditului ce i se va acorda, Statul respectiv să poată emite sub controlul acelei instituții moneda necesară, înlocuind prin acest credit etalonul aur. Sau eventual păstrându-l într'o proporție scăzută după cum se va stabili ulterior.

Acest credit acordat statelor este considerat ca un împrumut pe mai multe decade de ani, fără altă dobândă decât un mic provizion pentru stricta prevedere a cheltuielilor instituției financiare ad-hoc.

Amortizările vor fi eșalonate pe acel decurs de timp, începând dela prima decadă de ani, dela data acordării creditului-împrumut; și se vor opera prin retragerea din circulație de către Statele respective a cuantumului de monedă, ce s'a emis, corespunzător procentului de amortizat.

Datoriile de război și împrumuturile contractate posterior se vor converti în obligațiuni pe același termen, aceste din urmă însă vor purta și dobânzi suportabile și vor fi valabil achitate în monedă fiecărui stat.

Emisiunile se vor face treptat în limita creditului obținut și în raport cu necesitățile recunoscute de către Consiliul General al acelei instituții.

Stocurile de aur existente astăzi ca garanție de emisiune vor fi menținute fără pre-

tenția inexorabilă ea pe timpul etalonului de aur sporindu-se garanțiile cu emisiile de fond internațional, despre care am vorbit; dar surplusul rezervei legale ce eventual s'ar mai aduna, vor da dreptul la noi emisiuni, în afară de cele autorizate de Institutul financiar internațional ad-hoc.

Dar deoarece principiul acestei noi forme de etalon-garanții se reazămă direct pe încrederea și solidaritatea comună de forțe vii, realizate prin munca popoarelor respective, Institutul financiar internațional ad-hoc va acorda creditele cerute de Statele asociate, în raport cu nevoile lor de circulație fiduciară, dar și cu producerea dovezii că primele celule de solidaritate, în Statele lor, funcționează efectiv, sub Uniuni organizate de muncă agricolă în unele — și industrială în altele, concentrate în Uniuni bancare de solidaritate obștească.

Aceste solidarități bancare particulare în fiecare stat, una singură, se vor bucura față de Institutul principal de emisiune a Statului respectiv de oarecare privilegii; iar față de Institutul financiar internațional ad-hoc va fi regulatorul puterii de absorbție și de plată a creditelor și a fondurilor de rulment a poporului respectiv.

Sibiu, 7 Octombrie 1931.

CONTA.

Voci din public.

Până când să fim batjocoriți?

Știrea, ce ne-o aduce „Revista Economică” în Nr. 40, anume, că consilierii și directorii „Creditul ipotecar agricol” sunt plătiți aproape cu 8 milioane Lei, cu toate că acest Credit nici nu și-a început activitatea, aceea știre pe noi milioanele de contribuabili, ne măhnește, ne revoltă!

Chiar dacă ar fi vorba de o întreprindere particulară cu productivitate îmbelșugată, se măhnește omul întrebându-se: Cum se poate, ca bunățile pământului să ghiftuiască pe câte un singur muritor, pe când grosul omenirii își fărăde viața, hrănit și îmbrăcat ca vai de el?!

Creditul ipotecar însă nu e o instituție particulară, ci una subvenționată de stat. Statul suntem noi, milioanele de năpăstuiți, cari muncim greu, între condițiuni neprielnice sănătății și demnității noastre de oameni, ca să putem trăi noi și copiii noștri, apoi să ne plătim groaza de impozite, din care o bună parte alimentează acel Credit ipotecar.

Mai anterf se făcuse mare și estins tărăboi, că directorul unei instituții de Stat, administrând o complicată organizație era plătit cu ..... atâtea milioane, deși era unul dintre cei mai înstăriți cetățeni. Faptul ne-a revoltat și atunci. Și deși ni se spunea, că acel director, punând stavilă multelor tâlhării, ce se făceau mai pe ascuns, mai pe față în complicata organizație, — ar merita retribuția de

milioane, cu toate acestea am primit cu satisfacție sistarea risipei prin înlăturarea aceluia director din fruntea organizației. Și cu drept cuvânt, fiindcă un om cinstit mai mult în virtutea acestei atribuții trebuie să facă ordine în serviciul, care i s'a încredințat. Nu degeaba, ei fiind răsplătit normal, proporțional cu multele mizerii, în chinul cărora se sbate omenimea.

Ce să zicem acum, cum să nu ne revoltăm acum, când cazurile se înmulțesc — de sigur vor mai fi și altele —?! Când sute și mii de funcționari de Stat și particulari primesc un salariu prea mic ca să trăiască, doar de ajuns ca să nu moară momentan de foame, ei muncind în birouri nehygienice, încetul cu încetul ca jertfă a tuberculozei, reumatismului etc.; când mii de pensioniști se sting în mizerie din cauza insuficienței pensiilor, pe cari nu le primesc la timp; când sute și mii de tîrași ai școalelor și academiiilor cerșesc, fără a primi, un serviciu retribuit cu 2—3000 Lei lunar, după o muncă încordată de 10—15 ani, în cari s'a irosit osteneală și averea părinților lor; când sute de mii de oameni necăjiți, desculți, învăluți în niște sdrențe, poreclite îmbrăcăminte, flămânzi și flămânziți, bătătoresc drumurile în lungul și latul Țării, spre a putea primi — ceea ce e de multeori cu neputință — 20—40 Lei la zi; când milioane de contribuabili își vând pe un preț, aproape egal cu zero, oaia și capra, care le scutesc de frig și de foame plăpânzii copilași, ca să-și poată plăti cel puțin o parte din groaza de impozite, ea crâncenă contribuție la Creditul ipotecar... care nu știm ce ușurări ori noi sacrificii ne va aduce, dar pentru moment vedem, că servește de lăcaș pompos, în cari câțiva directori se lăfăesc în milioane, adunate groșită de groșită din banul udat cu sângele nostru și cu lacrimile sărmanilor noștri copilași! Cum să nu ne revoltăm...

Va se zică din contribuția noastră de sânge ni se vine, cel mult și sigur, urgența de a fi improșcați cu noroiul automobilelor luxoase ale altor directori, când în starea materială și sufletească de mai sus vom bătători cele drumuri spre a agonisi tributul către Stat, implicite, către Creditul ipotecar, unde se resfață în milioane domniile directori, cari probabil vor fi deștepți, în tot cazul vor fi protejații puternicilor, ce ne înstăpânesc. Iar noi, noi, să n'avem nici dreptul de a ne vărsa amarul sufletului nostru, în fața batjocurii, ce cu nerușinare se aruncă în spinarea Țării?!

Brad, 5 Octombrie 1931.

L. Vraciu.

Populația actuală a României.

La direcțiunea recensământului general al populației s'au verificat datele culese cu ocaziunea recensământului general din 29 Decembrie 1930 și din ele rezultă că populația totală a României a trecut de cifra de 18,000.000. Aceste date repartizate pe provincii istorice, obținem următorul tablou:

Muntenia*	4,026.005
Transilvania (propriu zisă)	3,217.149
Basarabia	2,865.506
Moldova	2,413.123
Banat, Crișana, Maramureș	2,329.747
Oltenia	1,516.472
Bucovina	845.903
Dobrogea	811.332
Total	18,025.237

Dacă cercetăm repartizarea pe județe a populației și aranjăm județele după numărul populației, obținem următoarea tabelă:

No. de ordine	JUDEȚUL	Populația
1.	Ilfov	992.416
2.	Bihor	508.159
3.	Timiș-Torontal	500.416
4.	Dolj	487.355
5.	Prahova	478.045
6.	Arad	423.756
7.	Lăpușna	421.857
8.	Hotin	395.345
9.	Bălți	386.474
10.	Teleorman	348.027
11.	Sălaj	345.576
12.	Cetatea-Albă	340.459
13.	Cluj	333.545
14.	Hunedoara	331.650
15.	Soroca	315.774
16.	Dâmbovița	310.310
17.	Buzău	309.393
18.	Tighina	307.629
19.	Mehedinți	303.098
20.	Cernăuți	301.937
21.	Vlașca	296.614
22.	Ialomița	295.500
23.	Satu-Mare	293.712
24.	Mureș	289.717
25.	Orhei	277.709
26.	Iași	276.230
27.	Romanați	271.254
28.	Bacău	260.615
29.	Argeș	258.305
30.	Constanța	249.914
31.	Vâlcea	246.409
32.	Severin	240.266
33.	Ismail	224.229
34.	Someș	220.353
35.	Brăila	219.931
36.	Botoșani	216.611
37.	Alba	213.795
38.	Durostor	211.439
39.	Covurlui	211.216
40.	Dorohoi	209.230
41.	Gorj	208.255
42.	Carăș	201.390

No. de ordine	JUDEȚUL	Populația.
43.	Neamț	198.482
44.	Cahul	196.030
45.	Putna	193.947
46.	Sibiu	193.309
47.	Râmnicul-Sărat	185.110
48.	Tulcea	183.391
49.	Olt	182.345
50.	Trei-Scaune	181.953
51.	Caliacra	166.588
52.	Storojineț	165.917
53.	Brașov	164.946
54.	Maramureș	162.050
55.	Rădăuți	161.965
56.	Tecuci	156.691
57.	Baia	156.030
58.	Roman	151.679
59.	Muscel	150.608
60.	Târnava-Mare	148.493
61.	Târnava-Mică	148.340
62.	Ciuc	146.584
63.	Năsăud	145.423
64.	Tutova	144.267
65.	Vaslui	138.858
66.	Turda	136.358
67.	Odorhei	130.646
68.	Suceava	121.010
69.	Fălciu	99.267
70.	Câmpulung	95.874
71.	Făgăraș	86.461

Județele cele mai mari ale țării sunt deci Ilfovul (cuprinzând și Capitala), Bihorul, Timiș-Torontal, Doljul și Prahova. Iar cele mai mici sunt: Făgărașul, Câmpulungul din Bucovina, Fălciu, Suceava și Odorheiu.

Populația orașelor reședințe.

După rezultatele provizorii ale recensământului general populația totală a României întregite se ridică la cifra de 18,025.237 locuitori. Față de această cifră populația celor 71 capitale de județ reprezintă o valoare ceva mai mică decât o șesime, sau mai exact 2,863.758 locuitori, adică 15.9% din totalul populației țării.

În ordinea importanței lor numerice, cel dintâi loc îl ocupă municipiul București cu 631.288 locuitori, urmat de Chișinău cu 117.016 locuitori, apoi Cernăuți cu 111.122, Iași cu 102.595, Galați cu 101.148, Cluj cu 96.569, iar cele din urmă sunt: Zalău cu 8.154, Făgăraș cu 7.928, Dicioșanmartin cu 6.353 și în sfârșit Miercurea Ciuc cu 5.014 locuitori. Tabloul complet al capitalelor de județ în ordine descrescândă, este următorul:

București	631.288	locuitori
Chișinău	117.016	"
Cernăuți	111.122	"
Iași	102.595	"
Galați	101.148	"
Cluj	96.569	"
Timișoara	91.866	"
Oradea	82.355	"
Ploiești	77.325	"
Arad	77.225	"
Brăila	68.310	"
Craiova	63.063	"

		locuitori
Constanța	58.258	
Brașov	56.234	"
Satu-Mare	49.914	"
Sibiu	48.013	"
Târgu-Mureș	38.116	"
Buzău	36.105	"
Cetatea-Albă	33.495	"
Focșani	32.799	"
Botoșani	32.107	"
Tighina	31.698	"
Bacău	31.264	"
Bălți	30.667	"
Giurgiu	30.348	"
Piatra-Neamț	30.211	"
Bazargie	29.938	"
Roman	28.488	"
Sighet	27.446	"
Bârlad	26.189	"
Ismail	26.123	"
Lugoj	23.674	"
Târgoviște	22.482	"
Tulcea	20.108	"
Turda	20.057	"
Pitești	19.630	"
Turnu-Severin	18.337	"
Călărași	17.890	"
Silistra	17.415	"
Turnu-Măgurele	17.351	"
Tecuci	17.259	"
Suceava	17.101	"
Huși	16.929	"
Rădăuți	16.808	"
Vaslui	15.388	"
Dorohoi	15.373	"
Dej	15.311	"
Hotin	15.287	"
R. Vâlcea	15.162	"
R. Sărat	15.013	"
Orhei	14.805	"
Caracal	14.769	"
Soroca	14.661	"
Fălticeni	14.347	"
Câmpulung (Mușcel)	13.454	"
Bistrița	13.251	"
Sighișoara	13.096	"
Târgu-Jiu	12.944	"
Alba-Iulia	12.475	"
Slatina	11.010	"
Sft. Gheorghe	10.942	"
Deva	10.593	"
Cahul	10.133	"
Câmpulung (Bucov.)	10.124	"
Oravița	9.645	"
Storojineț	8.611	"
Odorhei	8.592	"
Zalău	8.154	"
Făgăraș	7.928	"
Dicioșanmărtin	6.355	"
Miercurea-Ciuc	5.014	"

Din simpla considerare a acestui tablou se poate observa, în primul rând, că la declararea anumitor orașe drept municipii, nu s'a avut strict în vedere, cifra populației. Așa de pildă orașul Buzău, clasificat al 18-lea cu 36.105 locuitori nu este municipiu. Bălți clasificat al 24-lea deși are o populație mai mică, de 30.667 este municipiu totuși.

Din același tablou însumând cele 20 de municipii ale țării, obținem o populație de 1.695.843 locuitori, adică 68,6% din totalul populației orașelor reședință, restul de 51 orașe ridicându-se la o populație numai de 897.915 suflete, adică 31,4%. Rezultă de aci, că orașele capitale de județ, nu sunt în majoritatea lor mari aglomerațiuni cu un caracter acut urban, ele reprezentă mai curând cristalizări firești în sânul unei mase de populațiuni rurale.

Repartizarea orașelor.

Într'adevăr numai 5 orașe și anume: București, Chișinău, Cernăuți, Iași, Galați, trec de 100.000 locuitori realizând un total de 1.063.169 locuitori, adică 37,1% din globalul populației orașelor reședințe.

Restul capitalelor de județ se pot împărți după cifra populației în următoarele 5 categorii:

9 orașe între 50—100.000 locuitori, dând o populație totală de 671.205 adică 23,4%.

12 orașe între 30—50.000 locuitori, cu o populație de 223.505, adică 7,8% adică 14,8%.

9 orașe între 20—30.000 locuitori, cu o populație de 223.505, adică 7,8%.

29 orașe între 10—20.000 locuitori cu o populație de 223.505, adică 7,6%.

29 orașe între 10—20.000 locuitori cu un total de 426.842, adică 14,9%, și în sfârșit 7 orașe reședință, sub 10.000 locuitori, cu un total de 54.300 locuitori, adică 1,9%. Aceste cifre reprezintă proporția la sută pentru fiecare categorie arătată mai sus și față de totalul populației orașelor capitale de județe de 2.863.758 locuitori. În cadrul acestor categorii stabilite, observăm că cea mai mare frecvență (29) o dau orașele cu o populație cuprinsă între 10 și 20.000 locuitori, în al doilea rând cele cu 30—50.000 locuitori, (12 orașe), celelalte orașe cu o populație redusă sau numeroasă fiind în minoritate.

CRONICA

Istoria se repetă. Un colaborator al ziarului „Matin“ a desgropat de undeva No. *dela 10 Octombrie 1857* al revistei americane „Harper's Weekly“, cu un articol ce se ocupă cu situația mondială de atunci, aproape de actualitate și azi. Iată ce scrie:

„Nici când lumea n'a fost dominată de o eriză atât de acută ca azi.

În America viața economică a ajuns la punct mort și domnește panică. Mii și mii de nenorociți concetățeni ai noștri stau în fața iernei fără lucru, fără combustibil și în foarte multe cazuri fără adăpost.

În Franța fierbe nesigur cazanul politic.

Rusia continuă a fi și azi ca întotdeauna un nor de vijelie întunecat, moros, misterios, gata de explozie.

Puterea de rezistență materială și morală a Britaniei mari este pusă la grea și crudă încercare, de o gravă criză economică, de răscoala plină de primejdii din Indii și de situația tulbură din China.

Cum se vor sfârși toate acestea, momentan nu este nimeni în stare să o prevadă, să o profetească. Încă nu se poate ști ce aduce ziua de mâine, nimeni nu poate întrezări căile de eșire.

În adevăr istoria se repetă. Toate cele publicate acum aproape 75 de ani, de „Harper's Weekly“, ar putea fi scrise și azi, căci se potrivește de minune vremurilor noastre.

*

Concordatul preventiv cerut de banca „Ajutorul“ Șeica mare aprobat de tribunal, a fost respins nu de mult de Curtea de apel din Brașov, prin decizia Nr. 1108/c/1931.

Curtea de apel a fixat cu această ocazie, câteva considerente de interes jurisprudențial la art. 1 și 33 din legea concordatului și anume:

Intrucât concordatul este un beneficiu acordat comerciantului în scop de a-l salva dela efectele dezastruoase și dela sancțiunile falimentului — rezultă că numai comerciantul de bună credință merită (după cum o spune art. 33) protecțiunea legii și beneficiul acestei instituțiuni.

Rostul legii nu este, așadar de a înlesni oricărui comerciant posibilitatea de a-și constrânge creditorii, sub amenințarea unei majorități adeseori aparentă favorabilă concordatului, la o remisiune de datorii, — căci în atari condițiuni cererea comerciantului e contrară spiritului ce stă la baza instituției concordatului și ar fi o armă periculoasă în mâinile creditorului de reacredință.

Mat departe, decizia argumentează că:

„Nu poate invoca buna credință comerciantul care în mod voluntar și-a creiat situația grea în care a ajuns, prin faptul că cu bună știință, prin fapte ușurate, abuzive și reprobabile, săvârșite de organele sale, a adus prejudiciul creditorilor săi.

În speță, debitoarea „la acordarea împrumuturilor amintite n'a fost destul de vigilentă; în mod cu totul superficial, cu ușurință, prin abuz și cu bună știință, contrar obligațiilor ce avea, a acordat aceste împrumuturi fără a lua cuvenitele garanții care să asigure încassarea“.

Decizia poartă Nr. 1108/c/1931.

*

Un îndemn cuminte. Cetim în ziarul „Patria“ din Cluj un prim-articol intitulat „Datoria deponenților“. Sunt îndemnuri bune, ce se dau aici deponenților dela bănci, cari precum se știe sunt cuprinși de un timp încoace, fără nici un

temei, de nervozitate și-și reclamează economiile dela bănci. Contribuie prin aceasta în mare măsură la agravarea situației economice-financiare destul de grele în urma crizei, ce dominează în piața produselor agricole, criză ce se repercutează în mod firesc și asupra industriei și comerțului.

Se recomandă depunătorilor de bani la bănci, să-și păstreze calmul să nu se alarmeze de sunuri nefundate și de multeori tendențioase. Aceasta în propriul lor interes.

Și se mai dă un sfat. Să nu prefere băncile minoritare, unde — amăgiți de dobânzile mai oferite — și-au pierdut atâția și atâția Români agoniseala lor.

Să nu treacă peste cunoscutele și solidele bănci românești la ghișeurile obscurelor bănci minoritare, de dragul unui plus de dobânzi.

Să aibă încredere în băncile românești și în conducătorii acestora, pe cari îi cunosc de cele mai multeori și personal; iar acordată odată după matură chibzuială încrederea să nu retragă această încredere, fără temei, priciuind pagube băncii, economiei generale și lor înșiși.

Astfel de sfaturi și îndemnuri bune ar trebui adresate de ziarele noastre cât mai des cititorilor lor.

Dar să se evite exagerările, ca cele dela începutul articolului, de care ne ocupăm și unde se afirmă că băncile, în general au teamă de deponenți, ca lumea de pe vremuri de Tătari! Așa departe nu au ajuns băncile!

Termenul pentru înregistrarea firmelor la Camerele de industrie și comerț s'a prolongit din partea guvernului până la 31 Decembrie 1931.

Poșta Redacțiunii.

Dlul D. C. în S. Banca Victoria s. a. din Arad provenită din fuziunea cu „Bihoreana“, Oradea și „Timișiana“. Timișoara, asanată și reorganizată, își continuă activitatea cu un capital de Lei 100,169.000.

În baza convenției definitive încheiată cu Statul și cu Banca Națională a României, i s'a pus la dispoziție un credit de Lei 200 milioane, fără dobânzi, deocamdată pe 10 ani. Acest capital este destinat pentru plasamente din produsul cărora se speră a se acoperi pierderile din trecut.

La Oradea în locul „Bihorenei“ și la Timișoara în locul „Timișianei“ funcționează câte o Sucursală a „Victoriei“.

Reluându-și activitatea „Victoria“ plătește deponenților pe primul semestru al a. crt. dobânzile cuvenite, atât la Centrală, cât și la Sucursale. Este speranță ca banca să se refacă complet. Nedumeriri se manifestează numai față de salariile prea mari a persoanelor dela conducerea supremă.